

bn

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

A7-0135/2014

20.2.2014

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τις πτυχές της απασχόλησης και τις κοινωνικές πτυχές του ρόλου και των εργασιών της Τρίκας (ΕΚΤ, Επιτροπή και ΔΝΤ) όσον αφορά τις χώρες της ζώνης του ευρώ που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής (2014/2007(INI))

Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Alejandro Cercas

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	19
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.....	27
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	29

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις πτυχές της απασχόλησης και τις κοινωνικές πτυχές του ρόλου και των εργασιών της Τρόικας (ΕΚΤ, Επιτροπή και ΔΝΤ) όσον αφορά τις χώρες της ζώνης του ευρώ που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής (2014/2007(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και ιδίως τα άρθρα 9, 151, 152 και 153,
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και ιδίως τον τίτλο IV (Αλληλεγγύη),
- έχοντας υπόψη τον αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη, κυρίως το άρθρο 30 για το δικαίωμα προστασίας από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό,
- έχοντας υπόψη τη δημόσια ακρόαση που διοργανώθηκε από την Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων στις 9 Ιανουαρίου 2014 με θέμα «Πτυχές απασχόλησης και κοινωνικές πτυχές του ρόλου και των εργασιών της Τρόικας όσον αφορά τις χώρες της ζώνης του ευρώ που υπάγονται σε πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής»,
- έχοντας υπόψη τα τέσσερα σχέδια σημειωμάτων πολιτικής που περιλαμβάνουν αξιολογήσεις των κοινωνικών πτυχών, των πτυχών απασχόλησης και των προκλήσεων στην Ελλάδα, την Πορτογαλία, την Ιρλανδία και την Κύπρο αντίστοιχα, τα οποία συντάχθηκαν από τη Μονάδα στήριξης της οικονομικής διακυβέρνησης στη Διεύθυνση οικονομικής και επιστημονικής πολιτικής της ΓΔ ΙPOL τον Ιανουάριο του 2014,
- έχοντας υπόψη τον οικονομικό διάλογο και την ανταλλαγή απόψεων με τον έλληνα υπουργό Οικονομικών και τον έλληνα υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας που διοργανώθηκαν από κοινού από τις επιτροπές EMPL και ECON στις 13 Νοεμβρίου 2012,
- έχοντας υπόψη τις πέντε αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τα συνταξιοδοτικά συστήματα στην Ελλάδα¹,
- έχοντας υπόψη την 365η έκθεση της επιτροπής για την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 8ης Οκτωβρίου 2013, σχετικά με τις συνέπειες των δημοσιονομικών περιορισμών για τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, όσον αφορά τις δαπάνες των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ στα κράτη μέλη²,

¹ http://www.coe.int/T/DGHL/Monitoring/SocialCharter/NewsCOEPortal/CC76-80Merits_en.asp

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0401.

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 4ης Ιουλίου 2013, σχετικά με τον αντίκτυπο της κρίσης στην πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων στην περίθαλψη¹,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 11ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την κοινωνική στέγαση στην Ευρωπαϊκή Ένωση²,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 31ης Ιανουαρίου 2012, σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2012³,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 13ης Νοεμβρίου 2013, με τίτλο «Ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2014» (COM(2013)0800) και το προσαρτώμενο σε αυτήν σχέδιο κοινής έκθεσης για την απασχόληση,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 23ης Οκτωβρίου 2013, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών: εφαρμογή των προτεραιοτήτων του 2013⁴,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 2ας Οκτωβρίου 2013, με τίτλο «Ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης» (COM(2013)0690),
- έχοντας υπόψη την προφορική ερώτηση O-000120/2012 προς την Επιτροπή, και το σχετικό ψήφισμα του Κοινοβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2013, σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ONE)»⁵,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της επιτροπής EMPL που προσαρτάται στο ψήφισμά του της 20ής Νοεμβρίου 2012, σχετικά με την έκθεση των προέδρων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της Ευρωομάδας με τίτλο «Προς μια ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση»⁶,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 2010, με τίτλο «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού»: ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για κοινωνική και εδαφική συνοχή» (COM(2010)0758), και το σχετικό ψήφισμά του της 15ης Νοεμβρίου 2011⁷,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 20ής Νοεμβρίου 2012, σχετικά με το Σύμφωνο Κοινωνικών Επενδύσεων – ως αντίδραση στην κρίση⁸,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Eurofound, της 12ης Δεκεμβρίου 2013, με τίτλο «Industrial relations and working conditions developments in Europe 2012» (Εργασιακές

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0328.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0246.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0047.

⁴ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0447.

⁵ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0515.

⁶ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0430.

⁷ EE C 153 E, 31.5.2013, σ. 57.

⁸ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0419.

σχέσεις και συνθήκες εργασίας στην Ευρώπη το 2012),

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Φεβρουαρίου 2013, με τίτλο «Στοχεύοντας στις κοινωνικές επενδύσεις για την ανάπτυξη και τη συνοχή - συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (2014-2020)» (COM(2013)0083),
- έχοντας υπόψη την προφορική ερώτηση O-000057/2013 προς την Επιτροπή, και το σχετικό ψήφισμα του Κοινοβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Στοχεύοντας στις κοινωνικές επενδύσεις για την ανάπτυξη και τη συνοχή - συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (2014-2020)»¹,
- έχοντας υπόψη την τέταρτη έκθεση παρακολούθησης της Επιτροπής των Περιφερειών, του Οκτωβρίου 2013, σχετικά με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020»,
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας αριθ. 49 της ΔΟΕ, της 30ής Απριλίου 2013, με τίτλο «The impact of the eurozone crisis on Irish social partnership: A political economy analysis» (Ο αντίκτυπος της κρίσης της ζώνης του ευρώ στην ιρλανδική κοινωνική εταιρική σχέση: μια ανάλυση των πτυχών της πολιτικής οικονομίας),
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας αριθ. 38 της ΔΟΕ, της 8ης Μαρτίου 2013, με τίτλο «Social dialogue and collective bargaining in times of crisis: The case of Greece» (Κοινωνικός διάλογος και συλλογικές διαπραγματεύσεις σε περιόδους κρίσης: Η περίπτωση της Ελλάδας),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της ΔΟΕ της 30ής Οκτωβρίου 2013 με τίτλο «Tackling the job crisis in Portugal» (Αντιμετώπιση της κρίσης στον τομέα της απασχόλησης στην Πορτογαλία),
- έχοντας υπόψη την έκθεση Bruegel, της 17ης Ιουνίου 2013, με τίτλο «EU-IMF assistance to euro-area countries: an early assessment» (Παροχή συνδρομής ΕΕ-ΔΝΤ προς χώρες της ζώνης του ευρώ: Μια πρόωμη αξιολόγηση) (σειρά «Bruegel Blueprint», τεύχος 19),
- έχοντας υπόψη τα δελτία τύπου της Eurostat σχετικά με τους ευρωδείκτες, της 12ης Φεβρουαρίου 2010 (22/2010) και της 29ης Νοεμβρίου 2013 (179/2013),
- έχοντας υπόψη το έγγραφο οικονομικής πολιτικής αριθ. 1 του ΟΟΣΑ, της 12ης Απριλίου 2012, με τίτλο «Fiscal consolidation: How much, how fast and by what means? – An Economic Outlook Report» (Δημοσιονομική εξυγίανση: Σε ποιο βαθμό, με ποια ταχύτητα και με ποια μέσα; – Μια έκθεση σχετικά με την οικονομική προοπτική),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 3ης Μαρτίου 2010, με τίτλο «Ευρώπη 2020: Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» (COM(2010)2020),
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας του Ευρωπαϊκού Συνδικαλιστικού Ινστιτούτου

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0266.

(ETUI) του Μαΐου 2013 με τίτλο «The Euro crisis and its impact on national and European social policies» (Η κρίση του ευρώ και ο αντίκτυπός της στις εθνικές και ευρωπαϊκές κοινωνικές πολιτικές),

- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής, του Ιουνίου 2013, με τίτλο «Labour Market Developments in Europe, 2013» (Εξελίξεις στην αγορά εργασίας στην Ευρώπη, 2013) (σειρά «Ευρωπαϊκή Οικονομία», τεύχος 6/2013),
 - έχοντας υπόψη το έγγραφο της οργάνωσης Caritas Europa, του Φεβρουαρίου 2013, με τίτλο «The impact of the European Crisis: a study of the impact of the crisis and austerity on the people, with a special focus on Greece, Ireland, Italy, Portugal and Spain» (Ο αντίκτυπος της ευρωπαϊκής κρίσης: μια μελέτη του αντικτύπου της κρίσης και της λιτότητας στον πληθυσμό, με ιδιαίτερη εστίαση στην Ελλάδα, την Ιρλανδία, την Ιταλία, την Πορτογαλία και την Ισπανία),
 - έχοντας υπόψη το έγγραφο πολιτικής της Oxfam, του Σεπτεμβρίου 2013, με τίτλο «A cautionary tale: the true cost of austerity and inequality in Europe» (Μια διδακτική ιστορία: το αληθινό κόστος της λιτότητας και της ανισότητας στην Ευρώπη),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων (A7-0135/2014),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η άνευ προηγουμένου οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση που επεσήμανε την ευπάθεια των δημόσιων οικονομικών σε ορισμένα κράτη μέλη και ότι τα μέτρα του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής στην Ελλάδα (Μάιος 2010 και Μάρτιος 2012), την Ιρλανδία (Δεκέμβριος 2010), την Πορτογαλία (Μάιος 2011) και την Κύπρο (Ιούνιος 2013) είχαν άμεσο και έμμεσο αντίκτυπο στα επίπεδα απασχόλησης και στις συνθήκες διαβίωσης πολλών ανθρώπων· λαμβάνοντας υπόψη ότι όλα τα προγράμματα, παρά το γεγονός ότι υπεγράφησαν επισήμως από την Επιτροπή, σχεδιάστηκαν και οι όροι τους προσδιορίστηκαν από κοινού από το ΔΝΤ, την Ευρωομάδα, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) την Επιτροπή και τα προς διάσωση κράτη μέλη·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, όταν διασφαλιστεί η οικονομική και δημοσιονομική βιωσιμότητα των τεσσάρων χωρών, οι προσπάθειες πρέπει να επικεντρωθούν σε κοινωνικά ζητήματα, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία θέσεων εργασίας·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 9 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι: «Κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των δράσεών της, η Ένωση συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, με τη διασφάλιση της κατάλληλης κοινωνικής προστασίας, με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού καθώς και με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας»·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο άρθρο 151 της ΣΛΕΕ προβλέπεται πως τυχόν δράση που αναλαμβάνεται από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της πρέπει να συνάδει με τα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα που ορίζονται στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη του 1961 και

στον Κοινοτικό Χάρτη των Θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των Εργαζόμενων, του 1989, με σκοπό τη βελτίωση, μεταξύ άλλων, του κοινωνικού διαλόγου· λαμβάνοντας υπόψη ότι στο άρθρο 152 της ΣΛΕΕ ορίζεται ότι: «Η Ένωση αναγνωρίζει και προάγει τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων στο επίπεδό της, λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλομορφία των εθνικών συστημάτων. Διευκολύνει τον μεταξύ τους διάλογο, σεβόμενη την αυτονομία τους»·

- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 36 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεσμεύει την Ένωση «να αναγνωρίζει και να σέβεται την πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, όπως αυτό προβλέπεται στις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές, σύμφωνα με τις Συνθήκες, προκειμένου να προαχθεί η κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ένωσης»· λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 14 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι «ενόψει της θέσης που κατέχουν οι υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος στα πλαίσια των κοινών αξιών της Ένωσης, καθώς και της συμβολής τους στην προώθηση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, η Ένωση και τα κράτη μέλη, εντός των πλαισίων των αντιστοίχων αρμοδιοτήτων τους, και εντός του πεδίου εφαρμογής των Συνθηκών, μεριμνούν ούτως ώστε οι υπηρεσίες αυτές να λειτουργούν βάσει αρχών και προϋποθέσεων, ιδίως οικονομικών και δημοσιονομικών, οι οποίες επιτρέπουν την εκπλήρωση του σκοπού τους»· λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 345 της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι «οι Συνθήκες δεν προδικάζουν με κανένα τρόπο το καθεστώς της ιδιοκτησίας στα κράτη μέλη» και ότι το Πρωτόκολλο αριθ. 26 σχετικά με τις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος διευκρινίζει τις κοινές αξίες της Ένωσης όσον αφορά τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο άρθρο 6 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) ορίζεται ότι: «Η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που περιέχονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 7ης Δεκεμβρίου 2000, (...), ο οποίος έχει το ίδιο νομικό κύρος με τις Συνθήκες», και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παράγραφοι 2 και 3 του εν λόγω άρθρου προβλέπουν προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και ορίζουν ότι τα εν λόγω δικαιώματα αποτελούν μέρος των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης·

- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα συλλογικής διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων (άρθρο 28), την προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης (άρθρο 30), τις δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας (άρθρο 31), την αναγνώριση και τον σεβασμό του δικαιώματος πρόσβασης σε παροχές κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικές υπηρεσίες και, προκειμένου «να καταπολεμηθεί ο κοινωνικός αποκλεισμός και η φτώχεια», το δικαίωμα «αξιοπρεπούς διαβίωσης σε όλους όσους δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους» (άρθρο 34), το δικαίωμα πρόσβασης στην πρόληψη σε θέματα υγείας και στην ιατρική περίθαλψη (άρθρο 35) και την αναγνώριση και τον σεβασμό του δικαιώματος πρόσβασης στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (άρθρο 36)·

- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η στρατηγική «Ευρώπη 2020», που προτάθηκε από την Επιτροπή στις 3 Μαρτίου 2010 και εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 17ης Ιουνίου 2010, περιλαμβάνει μεταξύ των πέντε πρωταρχικών στόχων της που πρέπει να επιτευχθούν έως

το 2020 τα ακόλουθα: απασχόληση για ποσοστό 75% των ανδρών και των γυναικών ηλικίας 20-64 ετών· μείωση του ποσοστού πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου σε λιγότερο του 10% και ολοκλήρωση των σπουδών στην τριτοβάθμια ή αντίστοιχη εκπαίδευση για τουλάχιστον το 40% των ενηλίκων ηλικίας 30-34 ετών, καθώς και μείωση της φτώχειας μέσω της απομάκρυνσης του κινδύνου της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού για τουλάχιστον 20 εκατομμύρια άτομα·

- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την τριμηνιαία επισκόπηση της Επιτροπής, του Οκτωβρίου 2013, με τίτλο «Εργασιακή και κοινωνική κατάσταση στην ΕΕ», η σημαντική πτώση του ΑΕγχΠ της Ελλάδας, της Πορτογαλίας και της Ιρλανδίας οδήγησε κυρίως σε μείωση της απασχόλησης·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο ψήφισμά του της 21ης Νοεμβρίου 2013, το Κοινοβούλιο επιδοκίμασε την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 2ας Οκτωβρίου 2013, με τίτλο «Ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης» και την πρότασή της για κατάρτιση πίνακα αποτελεσμάτων για βασικούς δείκτες απασχόλησης και κοινωνικούς δείκτες, ο οποίος θα είναι συμπληρωματικός στη διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών (DMA) και στην κοινή έκθεση για την απασχόληση (KEA), ως ένα βήμα προς τη διαμόρφωση μιας κοινωνικής διάστασης της ΟΝΕ· τονίζει ότι οι εν λόγω δείκτες πρέπει να επαρκούν για την εξασφάλιση ολοκληρωμένης και διαφανούς κάλυψης της κατάστασης απασχόλησης και της κοινωνικής κατάστασης στα κράτη μέλη· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ψήφισμα του Κοινοβουλίου τόνιζε την ανάγκη να εξασφαλιστεί ότι η εν λόγω παρακολούθηση θα αποσκοπεί στη μείωση των κοινωνικών αποκλίσεων μεταξύ των κρατών μελών και στην προώθηση της κοινωνικής σύγκλισης προς τα πάνω και της κοινωνικής προόδου·
- IA. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα διαθέσιμα δεδομένα καταδεικνύουν ότι, στις τέσσερις αυτές χώρες, σημειώνεται οπισθοδρόμηση ως προς την επίτευξη των κοινωνικών στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (βλέπε παράρτημα 1), με εξαίρεση τους στόχους που συνδέονται με άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση και τα επίπεδα ολοκλήρωσης των σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση·
- IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μακροπρόθεσμες οικονομικές προοπτικές στις χώρες αυτές βελτιώνονται· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό θα πρέπει να αρχίσει να συμβάλλει στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε αυτές τις οικονομίες και να αναστρέψει την τάση συρρίκνωσης της αγοράς εργασίας·
1. διαπιστώνει ότι τα θεσμικά όργανα της ΕΕ (η ΕΚΤ, η Επιτροπή και η Ευρωομάδα) είναι συνυπεύθυνα για τους όρους που επιβάλλονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής· τονίζει επίσης ότι είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών καθώς και η κατάλληλη κοινωνική προστασία για τους πολίτες·
 2. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι το Κοινοβούλιο τέθηκε πλήρως στο περιθώριο σε όλα τα στάδια των προγραμμάτων: στο προπαρασκευαστικό στάδιο, στο στάδιο ανάπτυξης των εντολών καθώς και κατά την παρακολούθηση του αντικτύπου των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται από τα προγράμματα και τα συναφή μέτρα· υπενθυμίζει ότι, παρόλο που η συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν ήταν υποχρεωτική λόγω της έλλειψης νομικής βάσης, η απουσία ευρωπαϊκών θεσμικών

οργάνων και ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών μηχανισμών οδήγησε στην ανάγκη εξεύρεσης αυτοσχέδιων λύσεων όσον αφορά τα προγράμματα, με αποτέλεσμα να συναφθούν χρηματοοικονομικές και θεσμικές συμφωνίες εκτός της κοινοτικής μεθόδου· επισημαίνει στο ίδιο πνεύμα ότι η ΕΚΤ έχει λάβει αποφάσεις εκτός του πεδίου αρμοδιοτήτων της· υπενθυμίζει τον ρόλο της Επιτροπής ως θεματοφύλακα των Συνθηκών καθώς και ότι ο ρόλος αυτός πρέπει πάντοτε να τηρείται· θεωρεί ότι μόνο θεσμικά όργανα με γνήσια δημοκρατική λογοδοσία πρέπει να καθοδηγούν την πολιτική διαδικασία σχεδιασμού και εφαρμογής των προγραμμάτων προσαρμογής για χώρες που αντιμετωπίζουν σοβαρές οικονομικές δυσκολίες·

3. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι τα εν λόγω προγράμματα σχεδιάστηκαν χωρίς επαρκή μέσα για την εκτίμηση των συνεπειών μέσω μελετών αντίκτυπου ή συντονισμού με την Επιτροπή Απασχόλησης, την Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας, το Συμβούλιο Απασχόλησης, Κοινωνικής Πολιτικής, Θεμάτων Υγείας και Προστασίας του Καταναλωτή (EPSCO) ή τον Επίτροπο που είναι αρμόδιος για θέματα απασχόλησης και κοινωνικών υποθέσεων· εκφράζει, επίσης, τη λύπη του για το γεγονός ότι δεν ζητήθηκε η γνώμη της ΔΟΕ, και ότι, παρά τις σημαντικές κοινωνικές επιπτώσεις, δεν ζητήθηκε η γνώμη των συμβουλευτικών φορέων που έχουν θεσπιστεί από τη Συνθήκη, και ιδίως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΕΟΚΕ) και της Επιτροπής των Περιφερειών (ΕτΠ)·
4. εκφράζει δυσαρέσκεια για το γεγονός ότι οι όροι που επιβλήθηκαν για τη χρηματοδοτική συνδρομή έθεσαν σε κίνδυνο τους κοινωνικούς στόχους της ΕΕ για πολλούς λόγους:
 - η ΕΕ δεν ήταν επαρκώς προετοιμασμένη και δεν διέθετε τα μέσα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προέκυψαν, μεταξύ των οποίων ήταν η τεράστια κρίση δημόσιου χρέους, η οποία απαιτούσε άμεση αντίδραση προκειμένου να αποφευχθεί η χρεωκοπία·
 - παρόλο που τα προγράμματα έχουν συγκεκριμένη διάρκεια, ορισμένα μέτρα που προβλέπονται σε αυτά έχουν, ενώ δεν θα έπρεπε, μακροπρόθεσμο χαρακτήρα·
 - τα μέτρα είναι ιδιαίτερα επαχθή, ιδίως επειδή η επιδείνωση της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης δεν διαγνώστηκε εγκαίρως, διότι έπρεπε να υλοποιηθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα και διότι δεν διενεργήθηκαν κατάλληλες αξιολογήσεις του αντικτύπου όσον αφορά τον διανεμητικό αντίκτυπο σε διάφορες ομάδες της κοινωνίας·
 - παρά τις εκκλήσεις της Επιτροπής τα εναπομείναντα κεφάλαια της ΕΕ από το δημοσιονομικό πλαίσιο 2007-2013 δεν χρησιμοποιήθηκαν άμεσα·
 - τα μέτρα θα μπορούσαν να έχουν συνοδευτεί από μεγαλύτερες προσπάθειες να προστατευτούν οι ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, όπως μέτρα για την πρόληψη υψηλών επιπέδων φτώχειας, στέρησης και ανισοτήτων στον τομέα της υγείας, τα οποία οφείλονται στην ιδιαίτερη εξάρτηση των ομάδων χαμηλού εισοδήματος από τα δημόσια συστήματα υγείας·

Απασχόληση

5. επισημαίνει ότι η εξαιρετικά σοβαρή οικονομική και δημοσιονομική κρίση και οι πολιτικές προσαρμογής στις τέσσερις χώρες είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση των ποσοστών ανεργίας και απώλειας θέσεων εργασίας, καθώς και του αριθμού των μακροχρόνια ανέργων, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις οδήγησαν στην υποβάθμιση των

συνθηκών εργασίας· επισημαίνει ότι τα ποσοστά απασχόλησης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο όσον αφορά τη βιωσιμότητα των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και συνταξιοδότησης, καθώς και για την επίτευξη των κοινωνικών στόχων και των στόχων για την απασχόληση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·

6. επισημαίνει ότι οι προσδοκίες για επιστροφή στην ανάπτυξη και στη δημιουργία θέσεων εργασίας μέσω της εσωτερικής υποτίμησης για ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας δεν έχουν εκπληρωθεί· υπογραμμίζει ότι αυτές οι μη εκπληρωθείσες προσδοκίες οφείλονται στην τάση υποτίμησης του διαρθρωτικού χαρακτήρα της κρίσης καθώς και της σημασίας της διατήρησης της εγχώριας ζήτησης, των επενδύσεων και της πιστωτικής στήριξης της πραγματικής οικονομίας· τονίζει τον φιλοκυκλικό χαρακτήρα των μέτρων λιτότητας, καθώς και το γεγονός ότι τα μέτρα αυτά δεν συνοδεύονται από διαρθρωτικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις κατά περίπτωση, οι οποίες αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες με στόχο να επιτευχθεί ανάπτυξη, συνοδευόμενη από κοινωνική συνοχή και απασχόληση·
7. διαπιστώνει ότι τα υψηλά ποσοστά ανεργίας και υποαπασχόλησης, σε συνδυασμό με τις μειώσεις των αμοιβών τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα και, σε ορισμένες περιπτώσεις, η έλλειψη αποτελεσματικής δράσης για την πάταξη της φοροδιαφυγής και η ταυτόχρονη μείωση των ποσοστών των εισφορών, υπονομεύουν τη βιωσιμότητα αλλά και την επάρκεια των δημόσιων συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, καθώς συνεπάγονται κενά στη χρηματοδότηση των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης·
8. τονίζει ότι η υποβάθμιση των συνθηκών λειτουργίας και το κλείσιμο ΜΜΕ συνιστούν μια από τις κύριες αιτίες απώλειας θέσεων απασχόλησης και τη μεγαλύτερη απειλή για τη μελλοντική ανάκαμψη· σημειώνει ότι οι πολιτικές προσαρμογής δεν έλαβαν υπόψη στρατηγικούς τομείς που θα έπρεπε να έχουν εξεταστεί με στόχο την διατήρηση της μελλοντικής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής· επισημαίνει ότι αυτό οδήγησε σε σημαντική απώλεια θέσεων εργασίας σε στρατηγικούς τομείς όπως είναι η βιομηχανία και ο τομέας της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας· επισημαίνει ότι οι τέσσερις χώρες πρέπει να καταβάλουν προσπάθειες για να δημιουργήσουν τους αναγκαίους ευνοϊκούς όρους ώστε οι επιχειρήσεις, και ιδίως οι ΜΜΕ, να μπορέσουν να αναπτύξουν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους· επισημαίνει ότι πολλές θέσεις εργασίας του δημοσίου τομέα έχουν απολεσθεί σε βασικούς δημόσιους τομείς όπως η υγεία, η εκπαίδευση και οι δημόσιες κοινωνικές υπηρεσίες·
9. εκφράζει την αποδοκιμασία του για το γεγονός ότι οι νέοι είναι εκείνοι που πλήττονται από τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας, διότι η κατάσταση που επικρατεί σε χώρες όπως η Ελλάδα (όπου το σχετικό ποσοστό υπερβαίνει το 50%), η Πορτογαλία και η Ιρλανδία (όπου το ποσοστό ξεπέρασε το 2012 το 30%) και η Κύπρος (όπου το ποσοστό κυμαίνεται περίπου στο 26,4%) είναι ιδιαίτερα σοβαρή· επισημαίνει ότι τα ποσοστά αυτά είναι σταθερά στα πέντε έτη της κρίσης· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι ακόμα και όταν οι νέοι κατορθώνουν να βρουν κάποια θέση εργασίας, πολλοί από αυτούς – 43% κατά μέσο όρο σε σύγκριση με το 13% των ενηλίκων εργαζομένων – καταλήγουν συχνά να εργάζονται υπό επισφαλείς συνθήκες ή με συμβάσεις μερικής απασχόλησης που καθιστούν δυσχερή την ανεξάρτητη διαβίωσή τους και έχουν ως αποτέλεσμα να χάνεται η καινοτομία και η εμπειρογνομοσύνη, με αρνητικές επιπτώσεις στην παραγωγή και στην ανάπτυξη·

10. διαπιστώνει ότι οι πλέον ευπαθείς ομάδες στην αγορά εργασίας –οι μακροχρόνια άνεργοι, οι γυναίκες, οι διακινούμενοι εργαζόμενοι και τα άτομα με αναπηρία– έχουν πληγεί περισσότερο και παρουσιάζουν υψηλότερα ποσοστά ανεργίας σε σχέση με τον εθνικό μέσο όρο· επισημαίνει τη σημαντική αύξηση του ποσοστού μακροχρόνιας ανεργίας στις γυναίκες και τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας, καθώς και τις πρόσθετες δυσκολίες που θα αντιμετωπίσουν αυτοί οι εργαζόμενοι για να επανενταχθούν στην αγορά εργασίας όταν τελικά ανακάμψει η οικονομία· τονίζει ότι για αυτούς τους εργαζόμενους απαιτείται η λήψη στοχευμένων μέτρων·
11. προειδοποιεί ότι οι τεράστιες αυτές αποκλίσεις, εάν δεν αντιμετωπιστούν, ιδίως στην περίπτωση της νεότερης γενιάς, είναι δυνατόν να προκαλέσουν μακροπρόθεσμα διαρθρωτικές ζημιές στην αγορά εργασίας των τεσσάρων χωρών, να περιορίσουν την ικανότητα των εν λόγω χωρών για ανάκαμψη, να προκαλέσουν αναγκαστική μετανάστευση με περαιτέρω επιδείνωση των συνεπειών της συνεχιζόμενης φυγής εγκεφάλων και να αυξήσουν τις επίμονες αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών που παρέχουν απασχόληση και εκείνων που παρέχουν φθινό εργατικό δυναμικό· εκφράζει τη λύπη του διότι οι αρνητικές κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις αποτελούν για τους νέους ένα από τα βασικά κίνητρα για μετανάστευση και για να ασκήσουν το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας·
12. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις και τομείς, παρατηρείται, εκτός από την απώλεια θέσεων εργασίας, μείωση στην ποιότητά τους, αύξηση των επισφαλών μορφών απασχόλησης και επιδείνωση των βασικών εργασιακών προτύπων· τονίζει ότι είναι αναγκαίο τα κράτη μέλη να καταβάλουν ειδικές προσπάθειες για να αντιμετωπίσουν την αύξηση της μη εθελοντικής μερικής απασχόλησης και της προσωρινής εργασίας, των μη αμειβόμενων περιόδων πρακτικής άσκησης και μαθητείας, της εικονικής αυτοαπασχόλησης και των δραστηριοτήτων της παραοικονομίας· επισημαίνει επίσης ότι, παρόλο που ο καθορισμός των μισθών δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΕ, τα προγράμματα επηρέασαν τους κατώτατους μισθούς: στην Ιρλανδία κρίθηκε αναγκαίο να μειωθεί ο κατώτατος μισθός κατά σχεδόν 12% (μια απόφαση που ωστόσο τροποποιήθηκε αργότερα), και στην Ελλάδα αποφασίστηκε σημαντική περικοπή του της τάξης του 22%·
13. υπενθυμίζει ότι η στρατηγική «Ευρώπη 2020» αναφέρει ορθώς ότι το αριθμητικό στοιχείο το οποίο πρέπει να παρακολουθείται με προσοχή είναι το ποσοστό απασχόλησης, που υποδεικνύει τους διαθέσιμους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους που συνεπάγονται τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του οικονομικού και κοινωνικού μοντέλου μας· ζητεί η επιβράδυνση της επιδείνωσης του ποσοστού ανεργίας να μην συγχέεται με την ανάκτηση θέσεων εργασίας που έχουν απολεσθεί, καθώς δε λαμβάνεται υπόψη η αύξηση της μετανάστευσης· παρατηρεί ότι η μείωση της απασχόλησης στον βιομηχανικό τομέα αποτελούσε ήδη πρόβλημα πριν ξεκινήσουν τα προγράμματα· τονίζει την ανάγκη δημιουργίας περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης· υπενθυμίζει ότι την τελευταία τετραετία οι απώλειες θέσεων εργασίας ανήλθαν σε 2 εκατομμύρια στις τέσσερις χώρες, αριθμός που αντιστοιχεί σε ποσοστό 15% των θέσεων εργασίας που υπήρχαν το 2009· εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία, έχει σημειωθεί μικρή άνοδος των θέσεων εργασίας στην Ιρλανδία, την Κύπρο και την Πορτογαλία·

Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός

14. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, μεταξύ των προϋποθέσεων για τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής, περιλαμβάνονται στα προγράμματα συστάσεις για συγκεκριμένες περικοπές στις πραγματικές κοινωνικές δαπάνες σε βασικούς τομείς, όπως είναι οι συντάξεις, οι βασικές υπηρεσίες, η υγειονομική περίθαλψη και, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα φαρμακευτικά προϊόντα για τη βασική προστασία των πλέον ευάλωτων ομάδων, καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος, αντί για συστάσεις που να παραχωρούν στις εθνικές κυβερνήσεις μεγαλύτερη ευελιξία ώστε να αποφασίζουν πού θα μπορούσαν να γίνουν εξοικονομήσεις· εκφράζει το φόβο ότι ο κύριος αντίκτυπος των εν λόγω μέτρων θίγει τον αγώνα για την καταπολέμηση της φτώχειας και, ειδικότερα, της φτώχειας των παιδιών· υπενθυμίζει ότι η καταπολέμηση της φτώχειας, και ιδίως της φτώχειας των παιδιών, πρέπει να αποτελεί στόχο των κρατών μελών και ότι οι πολιτικές φορολογικής και δημοσιονομικής εξυγίανσης δεν πρέπει να τον υπονομεύουν·
15. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι κατά την κατάρτιση και υλοποίηση των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής αφενός δεν δόθηκε η δέουσα σημασία στον αντίκτυπο των δημοσιονομικών πολιτικών στην απασχόληση και την κοινωνική κατάσταση και αφετέρου –στην περίπτωση της Ελλάδας– όπως αποδείχθηκε, η υπόθεση εργασίας βασίστηκε σε εσφαλμένο δημοσιονομικό πολλαπλασιαστή, με αποτέλεσμα να μη ληφθούν εγκαίρως μέτρα προστασίας των πλέον ευάλωτων ομάδων έναντι της φτώχειας, της φτώχειας στην εργασία και του κοινωνικού αποκλεισμού· καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει επίσης τους κοινωνικούς δείκτες στα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη για την επαναδιαπραγμάτευση των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής και την αντικατάσταση των μέτρων που συνιστώνται για κάθε κράτος μέλος, προκειμένου να εξασφαλιστούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη αλλά και η πλήρης τήρηση των βασικών κοινωνικών αξιών και αρχών της ΕΕ·
16. επισημαίνει ότι, παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή, στην τριμηνιαία επισκόπησή της του Οκτωβρίου 2013 («Εργασιακή και κοινωνική κατάσταση στην ΕΕ»), τονίζει τη σημασία των δαπανών κοινωνικής προστασίας ως ασφαλιστικής δικλείδας έναντι κοινωνικών κινδύνων, η Ελλάδα, η Ιρλανδία και η Πορτογαλία είχαν, από το 2010 και μετά, τη μεγαλύτερη μείωση κοινωνικών δαπανών στην ΕΕ·
17. επισημαίνει ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, εμφανίζονται νέες μορφές φτώχειας που αγγίζουν τη μεσαία και την εργατική τάξη, καθώς τα προβλήματα αποπληρωμής στεγαστικών δανείων και οι υψηλές τιμές ενέργειας προκαλούν ενεργειακή φτώχεια και αυξάνουν τις εξώσεις και τις κατασχέσεις· εκφράζει ανησυχία για τα στοιχεία που δείχνουν ότι αυξάνονται οι άστεγοι και τα επίπεδα αποκλεισμού από την κατοικία· υπενθυμίζει ότι αυτό αποτελεί παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων· συνιστά στα κράτη μέλη και στις τοπικές τους αρχές να καθιερώσουν ουδέτερες πολιτικές στέγασης που να ευνοούν την κοινωνική και οικονομικά προσιτή στέγαση, να αντιμετωπίσουν το ζήτημα των κατοικιών που παραμένουν κενές και να εφαρμόσουν αποτελεσματικές αποτρεπτικές πολιτικές για τη μείωση των εξώσεων·
18. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη

κοινωνική και οικονομική κατάσταση στις εν λόγω χώρες εντείνει τις περιφερειακές και εδαφικές ανισότητες, υπονομεύοντας έτσι τον δεδηλωμένο στόχο της ΕΕ για την ενδυνάμωση της περιφερειακής συνοχής στο εσωτερικό της·

19. σημειώνει ότι οι διεθνείς και κοινωνικοί οργανισμοί έχουν προειδοποιήσει ότι το νέο σύστημα μισθολογικής κλίμακας, βαθμοδοσίας και απολύσεων στον δημόσιο τομέα θα επιφέρει χάσμα ανάμεσα στα δύο φύλα· επισημαίνει ότι η ΔΟΕ έχει εκφράσει ανησυχίες σχετικά με τον δυσανάλογο αντίκτυπο που έχουν οι νέες ευέλικτες μορφές απασχόλησης στις αμοιβές των γυναικών· σημειώνει επίσης ότι η ΔΟΕ έχει ζητήσει από τις κυβερνήσεις να παρακολουθούν τον αντίκτυπο της λιτότητας στις αμοιβές ανδρών και γυναικών στον ιδιωτικό τομέα· παρατηρεί με ανησυχία ότι το μισθολογικό χάσμα μεταξύ ανδρών και γυναικών δεν μειώνεται πλέον στις χώρες που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής, και στις οποίες οι ανισότητες ξεπερνούν τον μέσο όρο της ΕΕ· υπογραμμίζει ότι οι μισθολογικές ανισότητες και η μείωση του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών απαιτούν μεγαλύτερη προσοχή από τα κράτη μέλη που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής·
20. σημειώνει ότι αριθμητικά στοιχεία της Eurostat και της Επιτροπής, καθώς και διάφορες άλλες μελέτες, καταδεικνύουν ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η ανισότητα της κατανομής του εισοδήματος αυξήθηκε ανάμεσα στο 2008 και το 2012, και ότι οι περικοπές στα κοινωνικά επιδόματα και τα επιδόματα ανεργίας, καθώς και οι μειώσεις των μισθών λόγω διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, αυξάνουν τα επίπεδα της φτώχειας· σημειώνει, επίσης, ότι στην έκθεση της Επιτροπής διαπιστώνονται σχετικά υψηλά επίπεδα φτώχειας εργαζομένων, λόγω των χαμηλών κατώτατων μισθών που περικλύονται ή παγώνουν·
21. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι σε πολλές περιπτώσεις έχει αυξηθεί ο αριθμός των ατόμων που απειλούνται από τη φτώχεια ή τον κοινωνικό αποκλεισμό· σημειώνει, επιπλέον, ότι τα στατιστικά αυτά στοιχεία κρύβουν μια πολύ πιο σκληρή πραγματικότητα, που συνίσταται στο ότι το χαμηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ συνεπάγεται επίσης χαμηλότερο όριο της φτώχειας, το οποίο σημαίνει ότι άνθρωποι που μέχρι προσφάτως χαρακτηρίζονταν φτωχοί σήμερα θεωρείται ότι δεν ζουν πλέον σε συνθήκες φτώχειας· υπενθυμίζει ότι στις χώρες υπό δημοσιονομική προσαρμογή που αντιμετωπίζουν δημοσιονομική κρίση, η πτώση του ΑΕγχΠ, η δραστηκότετη μείωση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων και η μείωση των επενδύσεων στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης συντελούν στη μείωση του δυναμικού ΑΕγχΠ και δημιουργούν μακροπρόθεσμη φτώχεια·
22. επικροτεί το γεγονός ότι, στις προαναφερθείσες μελέτες, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι μόνο η σημαντική αντιστροφή των σημερινών τάσεων θα καταστήσει εφικτή για ολόκληρη την ΕΕ την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·
23. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, τουλάχιστον για την Ελλάδα, την Ιρλανδία και την Πορτογαλία, τα προγράμματα περιελάμβαναν σειρά λεπτομερών όρων σχετικά με τη μεταρρύθμιση του συστήματος υγείας και τις περικοπές των δαπανών, οι οποίες είχαν σοβαρό αντίκτυπο στην ποιότητα και τη γενική δυνατότητα πρόσβασης στις κοινωνικές υπηρεσίες, ιδίως στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας, παρά το γεγονός ότι το άρθρο 168 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι η ΕΕ πρέπει να σέβεται τις αρμοδιότητες των κρατών μελών· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι τούτο

οδήγησε σε ορισμένες περιπτώσεις στην άρνηση υγειονομικής ασφαλιστικής κάλυψης ή πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, αυξάνοντας έτσι τον κίνδυνο ακραίας φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, όπως δείχνει και ο αυξανόμενος αριθμός άπορων και άστεγων ανθρώπων και η έλλειψη πρόσβασής τους σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες·

24. εκφράζει τη λύπη του διότι δεν έχουν καταβληθεί στοχευμένες προσπάθειες για τον εντοπισμό των ελλείψεων στα συστήματα υγείας και στη λήψη αποφάσεων για οριζόντιες περικοπές στους προϋπολογισμούς για την υγεία· προειδοποιεί ότι η εφαρμογή της συμμετοχής στις ιατρικές δαπάνες θα μπορούσε να οδηγήσει τους ασθενείς στην καθυστερημένη αναζήτηση περίθαλψης, μεταθέτοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την οικονομική επιβάρυνση στα νοικοκυριά· προειδοποιεί ότι οι μειώσεις μισθών για τους επαγγελματίες στον τομέα της υγείας θα μπορούσαν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην ασφάλεια των ασθενών και να προκαλέσουν τη μετανάστευση των εν λόγω επαγγελματιών·
25. επαναλαμβάνει ότι το άρθρο 12 του Διεθνούς Συμφώνου για τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα (ICESCR) προβλέπει ότι κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο σωματικής και διανοητικής υγείας· σημειώνει ότι και οι τέσσερις χώρες έχουν υπογράψει το Σύμφωνο και, επομένως, έχουν αναγνωρίσει το δικαίωμα στην υγεία για όλους·
26. υπενθυμίζει ότι το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει ήδη καταδικάσει τις περικοπές στο δημόσιο συνταξιοδοτικό σύστημα της Ελλάδας, θεωρώντας ότι συνιστούν παράβαση του άρθρου 12 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη του 1961 και του άρθρου 4 του Πρωτοκόλλου του, θεωρώντας ότι το γεγονός ότι οι επίμαχες διατάξεις της εγχώριας νομοθεσίας αποσκοπούν στην εκπλήρωση των απαιτήσεων άλλων νομικών υποχρεώσεων δεν τις εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής του Χάρτη¹· διαπιστώνει ότι αυτό το δόγμα της διατήρησης του συνταξιοδοτικού συστήματος σε ικανοποιητικό επίπεδο προκειμένου να εξασφαλίζεται η αξιοπρεπής διαβίωση των συνταξιούχων ισχύει εν γένει και για τις τέσσερις χώρες και θα έπρεπε να είχε ληφθεί υπόψη·
27. εκφράζει τη λύπη του για τις περικοπές των πόρων που προορίζονται για την ανεξάρτητη διαβίωση των ανθρώπων με αναπηρία·
28. επισημαίνει ότι, κατά την αξιολόγηση από την Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της ΔΟΕ της εφαρμογής της σύμβασης αριθ. 102 στην περίπτωση των μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα, η ΔΟΕ άσκησε έντονη κριτική στις ριζικές μεταρρυθμίσεις του συνταξιοδοτικού συστήματος, και ότι η ίδια επικριτική παρατήρηση συμπεριελήφθη στην 29η ετήσια έκθεσή της το 2011· υπενθυμίζει ότι η σύμβαση αριθ. 102 ισχύει εν γένει και για τις τέσσερις χώρες και θα έπρεπε να έχει ληφθεί υπόψη·
29. τονίζει ότι η αυξημένη κοινωνική φτώχεια στις τέσσερις χώρες έχει επίσης ως αποτέλεσμα αύξηση της αλληλεγγύης μεταξύ των πιο ευάλωτων ομάδων χάρις σε προσπάθειες ιδιωτών, οικογενειακών δικτύων και οργανώσεων παροχής βοήθειας· τονίζει ότι αυτός ο τύπος παρέμβασης δεν πρέπει να καταστεί διαρθρωτική λύση του προβλήματος, ακόμη κι αν ανακουφίζει την κατάσταση των πιο στερημένων και

¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων, Απόφαση επί του παραδεκτού, 7 Δεκεμβρίου 2012, καταγγελία αριθ. 78/2012, σ. 10.

αναδεικνύει την αξία της ιδιότητας του Ευρωπαίου πολίτη·

30. διαπιστώνει με ανησυχία την προοδευτική αύξηση του συντελεστή Gini, σε αντίθεση με τη γενική τάση μείωσής του στην ευρωζώνη, το οποίο σημαίνει σημαντική αύξηση των ανισοτήτων στην κατανομή του εισοδήματος στις χώρες υπό δημοσιονομική προσαρμογή·

Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου

31. επικροτεί το γεγονός ότι τα ποσοστά των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο βαίνουν μειούμενα και στις τέσσερις χώρες· διαπιστώνει, ωστόσο, ότι αυτό μπορεί να εξηγηθεί εν μέρει από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι νέοι ως προς την εξεύρεση θέσης εργασίας· υπενθυμίζει την επείγουσα ανάγκη να ανακτηθούν ποιοτικά συστήματα επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς τούτο αποτελεί έναν από τους καλύτερους τρόπους να βελτιωθεί η απασχολησιμότητα των νέων·
32. επικροτεί το γεγονός ότι τα επίπεδα ολοκλήρωσης των σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σημειώνουν άνοδο και στις τέσσερις χώρες· διαπιστώνει ότι αυτό μπορεί να εξηγηθεί εν μέρει από την ανάγκη των νέων να βελτιώσουν τις μελλοντικές ευκαιρίες τους στην αγορά εργασίας·
33. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, κυρίως λόγω των περικοπών στη δημόσια χρηματοδότηση, η ποιότητα των συστημάτων εκπαίδευσης δεν συμβαδίζει με αυτό το θετικό στοιχείο, με αποτέλεσμα να εντείνονται τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νέοι που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (EEAK) και τα παιδιά με ειδικές ανάγκες· επισημαίνει ότι τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να έχουν ουσιαστικές επιπτώσεις στην ποιότητα της εκπαίδευσης καθώς και στους διαθέσιμους υλικούς και ανθρώπινους πόρους στα σχολεία, στον αριθμό μαθητών στις τάξεις, στη συρρίκνωση των αναλυτικών προγραμμάτων και στη συγκέντρωση των σχολείων·

Κοινωνικός διάλογος

34. τονίζει ότι θα έπρεπε να είχε ζητηθεί η γνώμη των κοινωνικών εταίρων σε εθνικό επίπεδο ή να είχε επιτραπεί η συμμετοχή τους στον αρχικό σχεδιασμό των προγραμμάτων· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι τα προγράμματα που σχεδιάστηκαν για τις τέσσερις χώρες επιτρέπουν ενίοτε σε εταιρείες να απαλλάσσονται από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις συλλογικές συμβάσεις και να επανεξετάζουν τις κλαδικές συμβάσεις, με άμεσες επιπτώσεις για τη δομή και τις αξίες των συλλογικών διαπραγματεύσεων που προβλέπονται στα αντίστοιχα εθνικά συντάγματα· επισημαίνει ότι η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της ΔΟΕ ζήτησε την επανέναρξη του κοινωνικού διαλόγου· καταδικάζει την υπονόμηση της αρχής της συλλογικής εκπροσώπησης, η οποία θέτει υπό αμφισβήτηση την αυτόματη ανανέωση των συμφωνιών επί συλλογικών συμβάσεων, η οποία σε ορισμένες χώρες είναι πολύ σημαντική, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση του αριθμού των ισχυουσών συλλογικών συμβάσεων· καταδικάζει τη μείωση των κατώτατων μισθών και το πάγωμα των ονομαστικών κατώτατων μισθών· τονίζει ότι η κατάσταση αυτή ήταν το αποτέλεσμα του περιορισμού των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στο πεδίο της απορρύθμισης των εργασιακών σχέσεων και της περικοπής των μισθών, γεγονός που έρχεται σε αντίθεση προς τους γενικούς σκοπούς της ΕΕ και προς τις πολιτικές της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·

35. υπενθυμίζει ότι δεν υπάρχει μία και μοναδική λύση που να μπορεί να εφαρμοστεί σε όλα τα κράτη μέλη·

Συστάσεις

36. καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει λεπτομερή μελέτη των κοινωνικών και οικονομικών συνεπειών της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης, και των προγραμμάτων προσαρμογής που εφαρμόζονται για την αντιμετώπισή της στις τέσσερις χώρες, με σκοπό να γίνουν πλήρως κατανοητές τόσο οι βραχυπρόθεσμες όσο και οι μακροπρόθεσμες συνέπειες στα συστήματα απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας, και όσον αφορά το ευρωπαϊκό κοινωνικό κεκτημένο, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της φτώχειας, τη διατήρηση δέοντος κοινωνικού διαλόγου και την ισορροπία μεταξύ ευελιξίας και ασφάλειας στις εργασιακές σχέσεις· καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει τους συμβουλευτικούς φορείς της κατά την κατάρτιση της εν λόγω μελέτης, καθώς και την Επιτροπή Απασχόλησης και την Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας· προτείνει να ζητηθεί από την ΕΟΚΕ η κατάρτιση ειδικής έκθεσης·

37. καλεί την Επιτροπή να ζητήσει από τη ΔΟΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης να καταρτίσουν εκθέσεις σχετικά με πιθανά διορθωτικά μέτρα και κίνητρα τα οποία είναι αναγκαία για τη βελτίωση της κοινωνικής κατάστασης σε αυτές τις χώρες, για τη χρηματοδότησή τους και τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών τους, και να διασφαλίσει την πλήρη συμμόρφωση με τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη και το Πρωτόκολλό του, καθώς και με τις βασικές συμβάσεις της ΔΟΕ και το Πρωτόκολλο 94, δεδομένου ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τα μέσα αυτά θίγονται από την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση και από τα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής και τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που ζητεί η Τρόικα·

38. καλεί την ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις θυσίες στις οποίες έχουν προβεί αυτές οι χώρες, να παράσχει στήριξη μετά από τη διενέργεια της αξιολόγησης και με κατάλληλους χρηματοδοτικούς πόρους όπου αυτό ενδείκνυται, με στόχο την ανάκτηση των προτύπων κοινωνικής προστασίας, τον αγώνα για τη μείωση της φτώχειας, τη στήριξη των εκπαιδευτικών υπηρεσιών, ιδίως εκείνων που έχουν ως ομάδα στόχο τα παιδιά με ειδικές ανάγκες και τα πρόσωπα με αναπηρία, και την ανανέωση του κοινωνικού διαλόγου μέσω ενός σχεδίου κοινωνικής ανάκαμψης· καλεί την Επιτροπή, την ΕΚΤ και την Ευρωομάδα να επανεξετάσουν και να αναθεωρήσουν, όπου είναι απαραίτητο και μάλιστα το ταχύτερο δυνατόν, τα έκτακτα μέτρα που έχουν τεθεί σε εφαρμογή·

39. ζητεί συμμόρφωση με τις προαναφερθείσες νομικές υποχρεώσεις που ορίζονται στις Συνθήκες και στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, καθώς η έλλειψη συμμόρφωσης συνιστά παραβίαση του πρωτογενούς δικαίου της ΕΕ· καλεί τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εξετάσει αναλυτικά τον αντίκτυπο των μέτρων επί των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να εκδώσει συστάσεις σε περίπτωση παραβίασης του Χάρτη·

40. ζητεί από την Τρόικα και τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη να τερματίσουν το συντομότερο δυνατόν τα προγράμματα και να θεσπίσουν μηχανισμούς διαχείρισης κρίσεων καθιστώντας δυνατό για όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του Κοινοβουλίου, να πετυχαίνουν τους κοινωνικούς στόχους και τις υπηρεσίες – περιλαμβανομένων και εκείνων που σχετίζονται με τα ατομικά και συλλογικά δικαιώματα

όσων διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού— που ορίζονται στις Συνθήκες, στις συμφωνίες ευρωπαϊών κοινωνικών εταίρων και στο πλαίσιο άλλων διεθνών υποχρεώσεων (συμβάσεις της ΔΟΕ, στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων): ζητεί την αύξηση της διαφάνειας και της πολιτικής συμμετοχής κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των προγραμμάτων προσαρμογής·

41. ζητεί από την Επιτροπή και το Συμβούλιο να εξετάζουν τις κοινωνικές ανισοροπίες και τη διόρθωσή τους με την ίδια προσοχή με την οποία εξετάζουν τις μακροοικονομικές ανισοροπίες, και να μεριμνούν ώστε τα μέτρα προσαρμογής να εξασφαλίζουν την κοινωνική δικαιοσύνη και την ισορροπία ανάμεσα στην οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση, την υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και τη δημοσιονομική εξυγίανση· καλεί, περαιτέρω, και τα δύο θεσμικά όργανα να δώσουν προτεραιότητα στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και στη στήριξη της επιχειρηματικότητας και, προς τον σκοπό αυτόν, να αποδώσουν τη μέγιστη προσοχή τόσο στο EPSCO και τις προτεραιότητές του όσο και στο ECOFIN και την Ευρωομάδα και, κατά περίπτωση, να πραγματοποιούν συνεδριάσεις των υπουργών απασχόλησης και κοινωνικών υποθέσεων των χωρών που ανήκουν στην Ευρωομάδα πριν από τις συνόδους κορυφής για την ευρωζώνη·
42. συνιστά στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη να θεωρούν τις δαπάνες για την υγεία και την εκπαίδευση όχι ως δαπάνες που μπορεί να υποβληθούν σε περικοπές αλλά ως δημόσια επένδυση για το μέλλον της κάθε χώρας, που πρέπει να γίνεται σεβαστή και να αυξάνεται, έτσι ώστε να οδηγήσει στην οικονομική και κοινωνική ανάκαμψή της·
43. συνιστά, μετά την υπέρβαση της χειρότερης στιγμής της οικονομικής κρίσης, οι χώρες που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής, από κοινού με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, να εφαρμόσουν σχέδια ανάκαμψης της απασχόλησης με σκοπό την επαρκή αποκατάσταση των οικονομιών τους ώστε να ανακτηθεί η κοινωνική κατάσταση της περιόδου προ των προγραμμάτων, καθώς αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να εδραιωθεί η μακροοικονομική προσαρμογή και να διορθωθούν οι ανισοροπίες του δημόσιου τομέα τους, όπως το χρέος και το έλλειμμα· τονίζει ότι στα σχέδια ανάκαμψης της απασχόλησης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη:
 - η ανάγκη ταχείας διόρθωσης του δανειοδοτικού συστήματος, ιδίως για τις ΜΜΕ,
 - η ανάγκη δημιουργίας ευνοϊκών όρων για τις επιχειρήσεις, ώστε να μπορούν να αναπτύξουν μακροπρόθεσμα και με βιώσιμο τρόπο τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες, καθώς και η ενίσχυση ιδίως των ΜΜΕ, δεδομένου ότι αυτές διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης,
 - η βέλτιστη χρήση των ευκαιριών που προσφέρουν τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ, ιδίως το ΕΚΤ,
 - μια πραγματική πολιτική απασχόλησης με ενεργές πολιτικές για την αγορά εργασίας,
 - ποιοτικές και ευρωπαϊκές δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, καθώς και μια πολιτική αύξησης των μισθών,
 - μια ευρωπαϊκή εγγύηση απασχόλησης για τους νέους,
 - η ανάγκη να εξασφαλιστεί ένας δίκαιος διανεμητικός αντίκτυπος, και

– πρόγραμμα για τις οικογένειες χωρίς εργαζόμενα μέλη και, τέλος, μια προσεκτικότερη δημοσιονομική διαχείριση·

44. καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει έκθεση σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε προς την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», με ιδιαίτερη έμφαση στην έλλειψη προόδου των χωρών υποβλήθηκαν σε πρόγραμμα, και να υποβάλει προτάσεις για να μπου οι χώρες αυτές σε αξιόπιστη πορεία προς επίτευξη όλων των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·
45. συνιστά οι μελλοντικές μεταρρυθμίσεις των κρατών μελών στον τομέα της εργασίας να λαμβάνουν υπόψη τα κριτήρια της ευελιξίας με ασφάλεια, που στοχεύουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και τα οποία διατυπώνονται στην στρατηγική «Ευρώπη 2020», λαμβάνοντας υπόψη και άλλα στοιχεία, όπως είναι το κόστος της ενέργειας, ο αθέμιτος ανταγωνισμός, το κοινωνικό ντάμπινγκ, ένα δίκαιο και αποτελεσματικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, δημοσιονομικές πολιτικές που ευνοούν την ανάπτυξη και την απασχόληση και, εν γένει, ο,τιδήποτε συμβάλλει στην ανάπτυξη της πραγματικής οικονομίας και της επιχειρηματικότητας· καλεί την Επιτροπή να διεξαγάγει αξιολογήσεις κοινωνικού αντίκτυπου πριν από την επιβολή μειζόνων μεταρρυθμίσεων στις χώρες που έχουν ενταχθεί σε πρόγραμμα, καθώς και να εξετάσει τα φαινόμενα διάχυσης των συνεπειών αυτών των μέτρων, όπως επί της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού, της αύξησης της εγκληματικότητας και της ξενοφοβίας·
46. ζητεί την επείγουσα λήψη μέτρων για να αποτραπεί η αύξηση του αριθμού των αστέγων σε χώρες που έχουν ενταχθεί σε πρόγραμμα και καλεί την Επιτροπή να στηρίξει τις ενέργειες αυτές μέσω ανάλυσης της πολιτικής και προώθησης βέλτιστων πρακτικών·
47. επισημαίνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 472/2013, η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση προς το Κοινοβούλιο πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014 σχετικά με την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού· καλεί την Επιτροπή να παρουσιάσει αυτή την έκθεση χωρίς καθυστέρηση και να συμπεριλάβει σε αυτήν τις επιπτώσεις του εν λόγω κανονισμού στα ενεργά προγράμματα δημοσιονομικής προσαρμογής·
48. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προβούν σε διαβούλευση με την κοινωνία των πολιτών, οργανώσεις ασθενών και επαγγελματικούς φορείς για τη μελλοντική λήψη μέτρων σχετικά με την υγεία στα προγράμματα προσαρμογής και να κάνουν χρήση της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας, για να διασφαλίσουν ότι οι μεταρρυθμίσεις θα αυξήσουν την αποτελεσματικότητα των συστημάτων και των πόρων, χωρίς να τίθενται σε κίνδυνο οι πιο ευάλωτες ομάδες και τα πιο σημαντικά στοιχεία κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης και χρήσης φαρμάκων, της κάλυψης των βασικότερων αναγκών και της συνεκτίμησης των απόψεων των εργαζομένων στον χώρο της υγείας·
49. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

I. Εισαγωγή

Στις 21 Νοεμβρίου 2013, ανατέθηκε στην Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής (ECON) η εκπόνηση έκθεσης διερεύνησης σχετικά με τον ρόλο και τις εργασίες της Τρόικας (Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ΔΝΤ) στις τέσσερις χώρες που έχουν υπαχθεί σε προγράμματα δημοσιονομικής προσαρμογής: Ελλάδα, Ιρλανδία, Πορτογαλία και Κύπρος. Η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων (EMPL) αντέδρασε αμέσως με αίτηση για υποβολή γνωμοδότησης προς την επιτροπή ECON με αποκλειστική αρμοδιότητα (άρθρο 50 του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου), σχετικά με τις κοινωνικές επιπτώσεις των προγραμμάτων αυτών και τις επιπτώσεις τους στην απασχόληση.

Λόγω των δυσκολιών στην επίτευξη συμφωνίας επί του συγκεκριμένου θέματος με την αρμόδια επιτροπή, η EMPL ζήτησε από τη Διάσκεψη των Προέδρων εξουσιοδότηση για να εκπονήσει δική της έκθεση διερεύνησης. Στις 24 Ιανουαρίου 2014 η EMPL έλαβε εξουσιοδότηση από τη Διάσκεψη των Προέδρων προκειμένου να «εκπονήσει έκθεση πρωτοβουλίας σύμφωνα με το άρθρο 48 επί του ίδιου θέματος, για να εξεταστεί εκ παραλλήλου με την έκθεση της ECON». Προς τούτο, η έκθεσή μας πρέπει να περιορίσει τη διερεύνηση στις χώρες όπου έχει πραγματοποιηθεί συνολική παρέμβαση (Ελλάδα, Ιρλανδία, Πορτογαλία και Κύπρος), να αναλύσει μόνον τα κοινωνικά θέματα και τα θέματα απασχόλησης, αφήνοντας τα μακροοικονομικά και θεσμικά ζητήματα στην ECON, και να ακολουθήσει το χρονοδιάγραμμα της ECON, ούτως ώστε οι εκθέσεις να εξεταστούν μαζί στην ολομέλεια.

Δύο ήταν οι κύριοι στόχοι του εισηγητή: να περιοριστεί η μελέτη αποκλειστικά στην οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα των χωρών αυτών, πριν και μετά τα προγράμματα προσαρμογής, και να εξεταστούν συνολικά τα προβλήματα και οι λύσεις, προκειμένου να μην υπάρξει εμπλοκή σε επί μέρους συζητήσεις για κάθε χώρα.

Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στην έκθεση προέρχονται κυρίως από τις ακόλουθες πηγές:

- Δύο εκθέσεις της Βιβλιοθήκης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέματα:
 - «Η κοινωνική διάσταση των μέτρων λιτότητας: οι περιπτώσεις τεσσάρων χωρών της ΕΕ μετά τη λήψη οικονομικής βοήθειας»
 - «Λιτότητα, αγορά εργασίας και διεθνείς Συνθήκες: οι περιπτώσεις τεσσάρων χωρών της ΕΕ μετά τη λήψη οικονομικής βοήθειας»
- Τέσσερις εθνικές μελέτες:
 - «Αξιολόγηση των κοινωνικών πτυχών και των πτυχών απασχόλησης και οι προκλήσεις στην Ελλάδα» του Δημήτρη Καραντινού του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ)
 - «Αξιολόγηση των κοινωνικών πτυχών και των πτυχών απασχόλησης και οι προκλήσεις στην Ιρλανδία» των Maarten Gerard και Jean François Romanville της

IDEA Consult

- «Αξιολόγηση των κοινωνικών πτυχών και των πτυχών απασχόλησης και οι προκλήσεις στην Πορτογαλία» των Ana Claudia Valente και Paulo Marques του Πανεπιστημίου της Λισαβόνας
- «Αξιολόγηση των κοινωνικών πτυχών και των πτυχών απασχόλησης και οι προκλήσεις στην Κύπρο» του καθηγητή Πάνου Πασιαρδή
- Μία δημόσια ακρόαση στην Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων στις 9 Ιανουαρίου 2014 σχετικά με τις πτυχές απασχόλησης και τις κοινωνικές πτυχές του ρόλου και των δράσεων της Τρόικας όσον αφορά τις χώρες της ευρωζώνης που υπάγονται σε πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής», παρουσία των:
 - José Silva Peneda, Προέδρου του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου της Πορτογαλίας
 - Raymond Torres, Διευθυντή του Ινστιτούτου Εργατικών Μελετών της ΔΟΕ
 - Πέτρου Στάγκου, Αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης
 - Thorsten Schulten, Προϊσταμένου του τμήματος εργασιακών και μισθολογικών πολιτικών του γερμανικού Ινστιτούτου Οικονομικών και Κοινωνικών Ερευνών.
- Μία κοινή δημόσια ακρόαση με την επιτροπή ECON στις 27 Ιανουαρίου 2014 με τους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με τον ρόλο και τις εργασίες της Τρόικας όσον αφορά τις χώρες της ευρωζώνης που υπάγονται σε πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής, παρουσία των:
 - James Watson, Επικεφαλής Οικονομολόγου της Business Europe
 - Veronica Nilsson, Γενικής Γραμματέως της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Συνδικάτων.
- Πληροφορίες που παρασχέθηκαν ταχυδρομικώς ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και μέσω ανοιχτής ομάδας συζήτησης στο LinkedIn, όπου συνδικάτα, ΜΚΟ και οι πολίτες γενικότερα, συμμετείχαν σε ανοιχτό διάλογο.

II. Στόχοι

Η έκθεση αποτελείται από τρία σαφώς καθορισμένα μέρη: ανάλυση ή διάγνωση της κατάστασης, μελέτη των νομικών υποχρεώσεων που δεν τηρούνται και σειρά συστάσεων για το μέλλον.

Το πλαίσιο αναφοράς της ανάλυσης είναι η πρόοδος ή η οπισθοδρόμηση ως προς τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» που προτάθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 3 Μαρτίου 2010 και εγκρίθηκε επίσημα από το Συμβούλιο στις 17 Ιουνίου 2010. Οι στόχοι αυτοί, όσον αφορά στα κοινωνικά θέματα και την απασχόληση, είναι τρεις:

- να απασχολείται το 75% των ατόμων ηλικίας 20-64 ετών
- να μειωθεί κατά 20 εκατομμύρια ο αριθμός των προσώπων που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού

- στον τομέα της εκπαίδευσης, να μειωθεί σε λιγότερο από 10% το ποσοστό των μαθητών που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο και να ανέλθει τουλάχιστον στο 40% το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών που έχουν ολοκληρώσει σπουδές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Το δεύτερο κεφάλαιο της ανάλυσης αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο τα προγράμματα έχουν επηρεάσει τις δεσμεύσεις και τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει η ΕΕ και τα κράτη μέλη της έναντι διεθνών οργανισμών και ιδιαίτερος σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη του 1961 του Συμβουλίου της Ευρώπης και τις διεθνείς συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ).

Τέλος, στο τρίτο κεφάλαιο αντλούνται διδάγματα για το μέλλον με την εμπειρία που έχει αποκτηθεί από τα λάθη του παρελθόντος, και ζητείται η καθιέρωση μηχανισμών που θα επιτρέπουν στην ΕΕ να αντιμετωπίζει ταχύτερα, αποτελεσματικότερα και περισσότερο βάσει των ευρωπαϊκών προτύπων, τέτοιου είδους προβλήματα.

III. Διάγνωση

Η οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση επηρέασε σημαντικά τα δημοσιονομικά ισοζύγια και την κατάσταση του δημόσιου και ιδιωτικού χρέους σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ και οδήγησε σε αιτήσεις για οικονομική βοήθεια εκ μέρους της Ελλάδας (τον Μάιο του 2010 και τον Μάρτιο του 2012), της Ιρλανδίας (από τον Δεκέμβριο του 2010 έως τον Δεκέμβριο του 2013), της Πορτογαλίας (Μάιος 2011) και της Κύπρου (Ιούνιος 2013).

Τα προγράμματα οικονομικής προσαρμογής περιλαμβάνουν όρους που έχουν επηρεάσει άμεσα και έμμεσα τα επίπεδα απασχόλησης και τα κοινωνικά ζητήματα. Η μέθοδος που εφαρμόστηκε συνίστατο από σχέδια δραστηρικής μείωσης των κοινωνικών δαπανών και εσωτερική υποτίμηση μέσω περικοπών και παγώματος μισθών, αποκέντρωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και ελαστικοποίηση των αγορών εργασίας.

Σύμφωνα με τις **προσδοκίες** που είχαν ανακοινωθεί, η μείωση του ελλείμματος θα προωθούσε τις επιχειρηματικές επενδύσεις, θα ενίσχυε την ανταγωνιστικότητα και την παραγωγικότητα και θα έδινε τέλος στη δυναμικότητα της αγοράς εργασίας. Επικρατούσε η άποψη ότι θα υπήρχαν έντονα προβλήματα στον τομέα της απασχόλησης βραχυπρόθεσμα, αλλά με προοπτική ανάκαμψης μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Ωστόσο, σύμφωνα με τα δεδομένα που είναι διαθέσιμα, σε μακροοικονομικό επίπεδο το έλλειμμα είναι πιο περιορισμένο αλλά το χρέος έχει αυξηθεί εκθετικά, και οι αναμενόμενες δημοσιονομικές προσαρμογές δεν προχώρησαν εξαιτίας της κατακόρυφης πτώσης των δημοσιονομικών εσόδων, η οποία οφείλεται στη συρρίκνωση της οικονομίας, της δραστηριότητας και της ζήτησης.

Ως προς την εργασία, υπάρχουν λιγότερες θέσεις και με χειρότερες συνθήκες: ανασφάλεια, θέσεις μερικής απασχόλησης, χαμηλοί μισθοί. Κατά τους τελευταίους μήνες παρατηρείται μικρή βελτίωση σε σχέση με τη μείωση της ανεργίας, η οποία μπορεί να αποδοθεί στην ακούσια μετανάστευση, την αναγκαστική συνταξιοδότηση και στον αριθμό των ανθρώπων που έχουν σταματήσει την ενεργό αναζήτηση εργασίας. Σε κάθε περίπτωση, πρόκειται για ελάχιστο ποσοστό, σε σύγκριση με τις θέσεις εργασίας που έχουν χαθεί.

Σε κοινωνικό επίπεδο παρατηρήθηκε αύξηση της φτώχειας και του κινδύνου κοινωνικού

αποκλεισμού. Επίσης, έχει αυξηθεί η φτώχεια των εργαζομένων, έχει ενταθεί η νομική και πολιτική σύγκρουση μεταξύ των μέτρων που έχουν εφαρμοστεί και των διεθνών δεσμεύσεων των κρατών μελών με τη ΔΟΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης, ενώ απειλούνται σοβαρά το κοινωνικό σύμφωνο και το μοντέλο του κράτους πρόνοιας.

Πιο λεπτομερής ανάλυση των δεδομένων (βλ. Παράρτημα Ι) γίνεται παρακάτω:

α) Απασχόληση

Τα προγράμματα προσαρμογής και η οικονομική κρίση οδήγησαν σε αύξηση των ποσοστών ανεργίας και απώλεια θέσεων εργασίας. Η κατάσταση αυτή, παράλληλα με τις περικοπές στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και την έλλειψη αποτελεσματικής δράσης κατά της φοροδιαφυγής, είναι επιζήμια για τη βιωσιμότητα και την επάρκεια των δημόσιων συστημάτων κοινωνικής προστασίας, εξαιτίας της σημαντικής μείωσης της χρηματοδότησης της κοινωνικής ασφάλισης.

Στις τέσσερις συγκεκριμένες χώρες παρατηρείται επίσης ότι οι ομάδες που πλήττονται περισσότερο είναι οι πλέον ευπαθείς στην αγορά εργασίας, δηλαδή οι νέοι, οι μακροχρόνια άνεργοι, οι γυναίκες, οι μετανάστες και τα πρόσωπα με αναπηρία. Οι κοινωνικές αυτές αποκλίσεις θα οδηγήσουν μακροπρόθεσμα, ιδιαίτερα στην περίπτωση των νέων, σε διαρθρωτική ζημία στις εθνικές αγορές εργασίας, προκαλώντας ακούσια μετανάστευση, επιδείνωση των κοινωνικών και εργασιακών δικαιωμάτων, αύξηση της αποκαλούμενης «διαρροής εγκεφάλων» και δημιουργία δυαδικότητας στις ευρωπαϊκές αγορές εργασίας, με ορισμένες χώρες να δημιουργούν θέσεις εργασίας και άλλες να παράγουν εργατικό δυναμικό χαμηλού κόστους.

Τέλος, πρόσθετο πρόβλημα αποτελεί η πτώση της ποιότητας των θέσεων εργασίας λόγω της αύξησης της επισφάλειας και της επιδείνωσης των βασικών κοινωνικών προτύπων, πράγμα που έχει οδηγήσει στην αύξηση των συμβάσεων ακούσιας μερικής απασχόλησης και προσωρινής απασχόλησης, την αύξηση της εικονικής αυτοαπασχόλησης και των δραστηριοτήτων της παραοικονομίας.

Η έκθεση τονίζει επίσης ότι η επιδείνωση των συνθηκών για τις ΜΜΕ και η καταστροφή τους αποτελούν βασική αιτία της απώλειας θέσεων εργασίας και μία από τις σοβαρότερες απειλές για την οικονομική ανάκαμψη. Επιπλέον, η έκθεση υπογραμμίζει την αύξηση του μισθολογικού χάσματος μεταξύ γυναικών και ανδρών.

β) Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός

Μεταξύ των όρων για τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής, τα προγράμματα περιλαμβάνουν συστάσεις για συγκεκριμένες περικοπές στις πραγματικές κοινωνικές δαπάνες σε θεμελιώδεις τομείς, όπως είναι οι συντάξεις, οι βασικές κοινωνικές υπηρεσίες, η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα φάρμακα, και για τη βασική προστασία των πλέον ευπαθών ομάδων, και ιδίως για την φτώχεια των παιδιών, αντί να παραχωρούν ευελιξία στις εθνικές κυβερνήσεις για να αποφασίσουν πού θα μπορούσαν να γίνουν εξοικονομήσεις.

Αυτό το σύνολο περιορισμών δημιούργησε νέες μορφές φτώχειας, όπως είναι η φτώχεια στην

εργασία και η ενεργειακή φτώχεια, οι οποίες επηρεάζουν άμεσα τις χαμηλότερες και τις μεσαίες τάξεις. Παράλληλα, η σημαντική πτώση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων και η έλλειψη επενδύσεων στην E&A προκαλούν διαρθρωτικά προβλήματα τα οποία αυξάνουν τη φτώχεια σε μακροπρόθεσμη βάση.

Η έκθεση εκφράζει επίσης ανησυχία για τα εξής θέματα:

- τις περικοπές στην πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και σε φάρμακα, οι οποίες παραβιάζουν το άρθρο 168 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ και περιλαμβάνουν αύξηση της συμμετοχής στις δαπάνες, αύξηση της τιμής των φαρμάκων, μείωση στους μισθούς και μείωση του προσωπικού στα κέντρα υγείας·
- τις εντεινόμενες δυσκολίες στην πρόσβαση στη στέγαση και στην εξόφληση ενυπόθηκων δανείων και την αύξηση του αριθμού των αστέγων·
- τις περικοπές στα συνταξιοδοτικά συστήματα, περιλαμβανομένων των ελάχιστων συντάξεων, στις οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις ασκήθηκε κριτική από την ΔΟΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης.

γ) Εκπαίδευση και εγκατάλειψη του σχολείου

Όσον αφορά αυτό το θέμα, η έκθεση εκφράζει ικανοποίηση για τη μείωση των ποσοστών εγκατάλειψης του σχολείου και την αύξηση των ποσοστών φοίτησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, παρόλο που οι δύο αυτές τάσεις μπορούν να εξηγηθούν βάσει των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι νέοι στην εύρεση εργασίας.

Παράλληλα, επισημαίνεται ότι αυτή η βελτίωση των ποσοστών δεν σχετίζεται με βελτίωση της ποιότητας των εκπαιδευτικών υπηρεσιών, οι οποίες, αντίθετα, επηρεάστηκαν επίσης από τις περικοπές.

δ) Κοινωνικός διάλογος

Ο κοινωνικός διάλογος υπήρξε ίσως το πρώτο θύμα των προγραμμάτων. Για τον λόγο αυτόν, η έκθεση τονίζει ότι δεν υπήρξε διαβούλευση με τους κοινωνικούς φορείς σε εθνικό επίπεδο, ούτε συμμετοχή τους στη διαδικασία σχεδιασμού των προγραμμάτων, καθώς και ότι η αυτονομία τους υπονομεύτηκε μέσω της αυτόματης ανανέωσης των συλλογικών συμβάσεων, της επανεξέτασης των κλαδικών συμβάσεων και του παγώματος ή της μείωσης διά νόμου των κατώτατων μισθών που είχαν συμφωνηθεί σε συλλογικές συμβάσεις.

Υπογραμμίζεται επίσης ότι η κατάσταση αυτή απορρέει από την πεποίθηση ότι η ανταγωνιστικότητα μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω της απορρύθμισης και της ευελιξίας, αλλά δεν λαμβάνεται υπόψη η ισορροπία μεταξύ ευελιξίας και ασφάλειας.

ε) Νομικές υποχρεώσεις της ΕΕ σε εσωτερικό και διεθνές επίπεδο

Η έκθεση υπενθυμίζει ότι οι υποχρεώσεις της ΕΕ στον τομέα της απασχόλησης και των κοινωνικών θεμάτων δεν τηρήθηκαν σε κοινοτικό επίπεδο, αλλά ούτε και όσον αφορά τις διεθνείς δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη. Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι το άρθρο 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι «κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των δράσεων [...], η Ένωση συνεκτιμά τις

απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, με τη διασφάλιση της κατάλληλης κοινωνικής προστασίας, με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού καθώς και με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας». Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ ορίζει επίσης, ειδικότερα στο Τίτλο IV («Αλληλεγγύη»), τα κοινωνικά δικαιώματα που συνιστούν το κοινοτικό κεκτημένο, όπως το δικαίωμα στη συλλογική διαπραγμάτευση, σε δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας και στην προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης.

Παράλληλα, η Τρόικα παρέβλεψε πλήρως το άρθρο 151 της ΣΛΕΕ, όπου ορίζεται ότι τα μέτρα που λαμβάνει η Ένωση και τα κράτη μέλη πρέπει να συνάδουν με τα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα που κατοχυρώνονται στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη του 1961 (ο οποίος έχει υπογραφεί από τις 4 χώρες που βρίσκονται σε πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης) και με τον Κοινοτικό Χάρτη των Θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των Εργαζομένων, του 1989, καθώς και με ορισμένες βασικές συμβάσεις της ΔΟΕ, οι οποίες έχουν επικυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη.

Στην έκθεση εκφράζεται δυσαρέσκεια για το γεγονός ότι οι όροι που επιβλήθηκαν για τη χρηματοδοτική συνδρομή θέτουν σε κίνδυνο τους κοινωνικούς στόχους της ΕΕ διότι:

- τα προγράμματα έχουν συγκεκριμένη διάρκεια αλλά περιλαμβάνουν μέτρα και περικοπές με μακροχρόνιες επιπτώσεις·
- τα μέτρα υπήρξαν ιδιαίτερα επαχθή σε σχέση με τον χρόνο που δόθηκε στις χώρες για την εφαρμογή τους· επιπλέον, ελήφθησαν χωρίς να διεξαχθεί κατάλληλη μελέτη εκτίμησης των διανεμητικών επιπτώσεών τους στις διάφορες κοινωνικές ομάδες·
- παρά τις εκκλήσεις της Επιτροπής, οι διαθέσιμοι πόροι της ΕΕ δεν αξιοποιήθηκαν ταχέως·
- τα μέτρα δεν συνοδεύτηκαν από μέτρα προστασίας των πλέον ευπαθών ομάδων, τα οποία θα είχαν αντισταθμίσει την αύξηση των επιπέδων φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Στην έκθεση καταγγέλλεται το γεγονός ότι τα προγράμματα δημοσιονομικής προσαρμογής σχεδιάστηκαν χωρίς να ληφθεί υπόψη η ανάγκη για κατάλληλη κοινωνική προστασία, και χωρίς να υπάρξει διαβούλευση με τα υφιστάμενα όργανα της ΕΕ που είναι αρμόδια για εργασιακά και κοινωνικά θέματα, όπως την Επιτροπή Απασχόλησης, την Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας, το Συμβούλιο «Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές» (EPSCO) και τον Επίτροπο αρμόδιο για θέματα Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Επιπλέον, η έκθεση τονίζει ότι το Κοινοβούλιο περιθωριοποιήθηκε σε όλα τα στάδια των προγραμμάτων, η ΕΚΤ έλαβε αποφάσεις που υπερβαίνουν το πεδίο αρμοδιοτήτων της και η Επιτροπή πρέπει να ενεργεί πάντα, ακόμη και σε περιπτώσεις οικονομικών δυσχερειών, ως θεματοφύλακας των Συνθηκών. Τα ζητήματα αυτά λησμονήθηκαν και το βαρύτερο τμήμα είναι η κοινωνική κρίση και η έλλειψη εμπιστοσύνης στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα.

IV. Συστάσεις

Απώτερος στόχος της έκθεσης είναι να υποβάλει ένα σύνολο συστάσεων για να διευθετηθούν τα επείγοντα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι χώρες αυτές, για την

αποτροπή της επανάληψης των ίδιων λαθών στο μέλλον και για την πρόληψη νέων κοινωνικών καταστροφών σε τυχόν μελλοντικές κρίσεις και σε προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής.

Μεταξύ των 14 συστάσεων κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν οι εξής:

Η Τρόικα και τα κράτη μέλη καλούνται **να θέσουν τέρμα στα προγράμματα το συντομότερο δυνατόν** και να δημιουργήσουν μηχανισμούς διαχείρισης κρίσεων που θα βελτιώνουν τη διαφάνεια στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και θα επιτρέπουν στα θεσμικά όργανα της ΕΕ, περιλαμβανομένου του Κοινοβουλίου, να επιτύχουν τους κοινωνικούς στόχους που ορίζουν οι Συνθήκες, ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης και οι θεμελιώδεις συμβάσεις της ΔΟΕ. Υπενθυμίζεται ότι η αποτυχία συμμόρφωσης συνιστά παραβίαση του πρωτογενούς δικαίου της ΕΕ, που πρέπει να διορθωθεί για να αποκατασταθούν πλήρως τα ατομικά και συλλογικά δικαιώματα.

Η Επιτροπή καλείται να εκπονήσει λεπτομερή έκθεση, με τη στήριξη της ΔΟΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης, **σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες κοινωνικές επιπτώσεις των προγραμμάτων και τις επιπτώσεις τους στην απασχόληση**, καθώς και τον αντίκτυπό τους στο ευρωπαϊκό κοινωνικό κεκτημένο, υποδεικνύοντας ενδεχόμενα διορθωτικά μέτρα και κίνητρα για βελτίωση της κοινωνικής κατάστασης και της κατάστασης στην απασχόληση σε αυτές τις χώρες.

3.- Συνιστάται στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη να μην θεωρούν τις **δαπάνες για τη δημόσια υγεία και την εκπαίδευση** ως δαπάνες που υπόκεινται σε περικοπές αλλά **ως επένδυση στο μέλλον** και να λαμβάνουν εξίσου υπόψη τα κοινωνικά ζητήματα παράλληλα με τα οικονομικά. Ζητείται να συσταθεί, εφόσον απαιτείται, μια Ευρωομάδα επιφορτισμένη με κοινωνικά θέματα και θέματα απασχόλησης.

4.- Συνιστάται στα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη στις μελλοντικές εργασιακές μεταρρυθμίσεις την **αρχή της ισορροπίας μεταξύ ευελιξίας και ασφάλειας** και την προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και **να συνυπολογίζουν άλλες εξίσου απαραίτητες μεταρρυθμίσεις**, όπως σχετικά με το ενεργειακό κόστος, το κοινωνικό ντάμπινγκ, τον αθέμιτο ανταγωνισμό, τα δίκαια και αποδοτικά χρηματοοικονομικά συστήματα και δημοσιονομικές πολιτικές υπέρ της μεγέθυνσης και της απασχόλησης.

5.- Τέλος, δεδομένου ότι τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα που έχουν προκύψει δεν μπορούν να επιλυθούν χωρίς τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας, πρέπει να δρομολογηθεί ένα **σχέδιο κοινωνικής ανάκαμψης και αποκατάστασης της απασχόλησης** το οποίο θα καλύπτει επαρκώς τα εξής ζητήματα:

- α) την ανάγκη για άμεση αποκατάσταση του δανειοδοτικού συστήματος, ιδίως για τις ΜΜΕ·
- β) την ανάγκη για δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών ώστε οι επιχειρήσεις να μπορούν να δραστηριοποιούνται με βιώσιμο τρόπο σε μακροπρόθεσμη βάση και να δημιουργούν θέσεις εργασίας·
- γ) τη βέλτιστη χρήση των ευρωπαϊκών πόρων, ιδίως του ΕΚΤ·
- δ) την ανάπτυξη ενεργών πολιτικών απασχόλησης·
- ε) την προώθηση ποιοτικών δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης·

- στ) την ανάπτυξη επαρκούς και πραγματικά ευρωπαϊκής εγγύησης για τη νέα γενιά·
- ζ) την ανάγκη να εξασφαλιστεί δίκαιος αντίκτυπος όλων των μέτρων σε όλες τις κοινωνικές ομάδες·
- η) την υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων για οικογένειες χωρίς κανέναν εργαζόμενο·
- θ) τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων για μακροχρόνια άνεργους, ιδίως για γυναίκες και άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, καθώς αντιμετωπίζουν περισσότερες δυσκολίες στην ένταξη στην αγορά εργασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Κοινωνικοί δείκτες της στρατηγικής «ΕΕ 2020»	Ελλάδα				Πορτογαλία				Ιρλανδία,				Κύπρος				UE 27			
	2007	2009	2012	2013 ¹	2007	2009	2012	2013	2007	2009	2012	2013	2007	2009	2012	2013	2007	2009	2012	2013 ²
Ποσοστό απασχόλησης (20-64 ετών) (σε ποσοστό επί % του πληθυσμού)	65.7	65.8	55.3	53.5	72.6	71.2	66.5	65.3	73.8	66.9	63.7	65.3	76.8	75.3	70.2	67.3	70.0	69.2	68.7	68.5
Γυναίκες	58	52.7	45.2	43.6	66.3	66.1	63.1	62.2	64.4	61.8	59.4	60.3	67.7	68.3	64.8	62.1	62.1	62.5	62.6	62.7
	80.4	78.8	65.3	63.3	79.1	76.5	69.9	68.5	83.0	72.1	68.1	70.4	86.4	82.8	76.1	72.9	77.9	76.0	74.8	74.4
Ανδρες	24	22.9	13.1	11.6	34.9	31.3	23.6	21.7	50.4	36.9	28.2	28.8	37.4	34.8	28.1	21.2	36.9	34.9	32.8	32.3
Youth ³																				
Άτομα που απειλούνται με φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό (σε χιλιάδες)	3064	3007	3795	-	2653	2648	2665	-	1005	1150	1319	-	195	188	234	-	11939 7	11435 3	12311 8(Esti mated)	-
Άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση (σε ποσοστό επί % του πληθυσμού)	14.6	14.5	11.4	-	36.9	31.2	20.8	-	11.6	11.7	9.7	-	12.5	11.7	11.4	-	15.0	14.3	12.8	-

¹ Δεδομένα από το δεύτερο τρίμηνο του 2013

² Δεδομένα από το δεύτερο τρίμηνο του 2013

³ Ηλικιακή ομάδα: μεταξύ 15 και 24 ετών

Ποσοστό ατόμων που ολοκληρώνουν σπουδές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (ποσοστό επί % του πληθυσμού ηλικίας 30-34 ετών)	26.2	26.5	30.9	-	19.8	21.1	27.2	-	43.3	48.9	51.1	-	46.2	45.0	49.9	-	30.0	32.2	35.8	-
--	------	------	------	---	------	------	------	---	------	------	------	---	------	------	------	---	------	------	------	---

Άλλοι δείκτες	Ελλάδα				Πορτογαλία				Ιρλανδία,				Κύπρος				EU 27			
	2007	2009	2012	2013	2007	2009	2012	2013	2007	2009	2012	2013	2007	2009	2012	2013	2007	2009	2012	2013
Ποσοστό ανεργίας (επί % του πληθυσμού)	8.3	9.5	24.3	27.3	8.9	10.6	15.9	15.7	4.7	12.0	14.7	12.6	3.9	5.4	11.9	17.0	7.1	8.9	10.4	10.9

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	13.2.2014
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 27 - : 7 0 : 2
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Regina Bastos, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Pervenche Berès, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Karima Delli, Sari Essayah, Richard Falbr, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Csaba Óry, Sylvana Rapti, Elisabeth Schroedter, Nicole Sinclair, Gabriele Stauner, Jutta Steinruck
Αναπληρωτής(ές) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Claudette Abela Baldacchino, Georges Bach, Philippe De Backer, Edite Estrela, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Gabriele Zimmer
Αναπληρωτής(ές) (άρθρο 187, παρ. 2) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Enrique Guerrero Salom, Timothy Kirkhope, Corien Wortmann-Kool